

گزیده‌های منهای بیست

گزیده مطالب رازی، بیست سال پیش از این در همین ماه

گردآوری و تدوین: دکتر مجتبی سرکندی

مقدمه

زیرعنوان بالا مطالبی از رازی ۲۰ سال پیش در همین ماه ارایه می‌شود. گذشت ۳۰ سال از انتشار اولین شماره رازی، نامه اعمالمان را آن قدر قطور و سنگین کرده است که بشودگاه که دلمان تنگ آن روزها می‌شود، به شماره سنگین و وزین صحافی شده هر سال نگاهی بیاندازیم، تورقی بکنیم صفحاتی چند از آن‌ها را بخوانیم و... حالمان خوب شود. آن قدر انرژی بگیریم که هم‌چون مدیرمسئول محترم و سردبیر نازنین پا بر زمین محکم کنیم که: «به هر حال ما ادامه خواهیم داد». این سر زدن‌ها به شماره‌های پیشین ایده‌ای را در ذهن نشانند که گزیده‌هایی از همان شماره و صفحات مشابه ماه انتشاراتی فعلی مان گزین کنیم و شما را نیز در این «دل‌شدگی» با خودمان شریک نماییم.

خواننده‌های قدیمی آن روزها برایشان زنده می‌شود و تازه خواننده‌های رازی هم پی می‌برند که بیست سال پیش رازی در مورد عرصه دارو در ایران و جهان چه نوشت.

به هر حال، به جستجوی زمان از دست رفته برآمدیم که با قدری اغراق و اغماض و با استعاره‌ای ادبی «بهشت گمشده» دست به قلم‌های رازی بوده است، بهشت گمشده‌ای که گفته‌اند:

«بهشت گمشده» همان گذشته‌ای است که برای همیشه از دست داده‌ایم ولی ما قطعاً از آن گذشته را در جلدهای صحافی شده از تعرض زمانه مصون داشته‌ایم.

***

مطالب این شماره گزیده‌ها به شرح زیر است:

- ۱- فهرست مطالب در شماره تیر ماه ۱۳۸۰ / به کوشش دکتر مجتبی سرکندی
- ۲- منابع گیاهی در اینترنت / ترجمه: رابعه حاجبی
- ۳- آشنایی با روش‌های جست‌وجو در مدلاین / ابراهیم سعادت‌جو
- ۴- از دیگران / دکتر ف-ر

فهرست مقاله‌های تیر ماه ۱۳۸۰

تهیه و تنظیم: دکتر مجتبی سرکندی

عنوان	
سر مقاله	گواه رنجوری / دکتر مجتبی سرکندی
علم	تهوع و استفراغ دوران بارداری و راه‌های کنترل رفلاکس‌های مری / دکتر وحید خوری، دکتر مریم تازیکی، دکتر فرشاد روشن ضمیر
	محدودیت ورزش بدنی در تندرستی و بیماری / ترجمه: دکتر محمود بهزاد
	معرفی چند داروی چند ضداثریت روماتوئید / دکتر ناهید نبات دوست
	ریشه‌های جنینی بیماری / ترجمه: ایمان محمودی
	فیتوتراپی بیماری‌های گوارشی / دکتر فراز مجاب
	روش‌های پیشگیری و درمان آسیب‌های گوارشی ناشی از داروهای ضدالتهاب غیر استروئیدی / ترجمه: دکتر گلرخ ملیحی
	استخوان‌سازی / ترجمه: هما ارومچی
	منابع گیاهی در اینترنت / ترجمه: رابعه حاجبی
	آشنایی با روش‌های جستجو در مدلاین / ابراهیم سعادتجو
	از دیگران / دکتر ف - ر
بسته	رازی و خوانندگان
	سوالات چهارجوابی مربوط به بازآموزی
	فرصت‌های شغلی، تقاضای کار حرفه‌ای داروسازی و واگذاری داروخانه
	راهنمای ثبت‌نام بازآموزی

منابع گیاهی در اینترنت

ترجمه: رابعه حاجبی

کتابخانه مرکزی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

■ چکیده

مقاله حاضر سایت‌های مهم شبکه جهانی که دسترسی به منابع گیاهی را فراهم می‌کند تعریف و توصیف می‌کند. این سایت‌ها تأکید بر منابع گیاهی به زبان انگلیسی دارد. با انتخاب سایت‌ها اطلاعات علمی در زمینه طب سنتی و گیاهان دارویی مشاهده می‌شود.

اصطلاح‌نامه

اصطلاحات گیاهان دارویی مایکل مور
<<http://chili.rt66.com/hrbmoore/manualsMM/MedherbClass2.txt>>
یک اصطلاح‌نامه مفید از واژه‌های پزشکی و گیاهی است که به وسیله گیاه‌پزشکان استفاده می‌شود. این سایت توسط مایکل مور رئیس دانشگاه گیاهان دارویی جنوب غرب تهیه شده است.

جلسات و کنفرانس‌ها

سالنامه بهداشت جهانی

<<http://www.healthy.net/calendar/index.html>>

این سایت توسط شبکه بهداشت جهانی تهیه شده است و جلسات آینده و مکمل‌های پزشکی و طب سنتی را پوشش می‌دهد. جست‌وجو در سالنامه از طریق اسامی، سازمان، موضوعات طبقه‌بندی شده، موضوعات عمومی و حتی از طریق هوم‌پیج و جست‌وجوی عمومی و عناوین طبقه‌بندی شده گیاهان و گیاهان دارویی انجام می‌شود.

راهنمای مبتدیان در گیاه‌پزشکی

دوره‌های کوتاه‌مدت گیاه‌پزشکی

<<http://www.ars-grin.gov/duke/syllabus/>>

اطلاعات بالینی، پیشنهاد مقادیر مصرفی و اجازه استفاده از آن‌ها است.

صنف گیاه‌فروشان آمریکا (AHG)

<<http://www.healthy.net/herbalists/>>
صنف گیاه‌فروشان آمریکا سازمان آموزشی غیرانتفاعی است برای حرفه تخصصی گیاه‌فروشان که با دقت این حرفه را از نظر استفاده گیاهان دارویی بررسی می‌کند. این سایت اطلاعات چندین ناشر صنف گیاه‌فروشان را آماده می‌کند.

انجمن آمریکایی فارماکوگنوزی (ASP)

<<http://www.phcog.org/>>
فارماکوگنوزی مطالعه فیزیکی، شیمیایی، بیوشیمی، مواد دارویی، خاصیت بیولوژی داروها و جست‌وجو برای داروهای جدید از منابع طبیعی است. فارماکوگنوزی یکی از گرایش‌های مهم علم داروسازی است. سایت ASP فهرست تمام برنامه‌های فارغ‌التحصیلی رشته فارماکوگنوزی یا مواد شیمیایی طبیعی را در بردارد.

مؤسسه پژوهشی گیاهان (HRF)

<<http://www.herbs.org/index.html>>
HRF یک سازمان پژوهشی و آموزشی غیرانتفاعی با تأکید بر گیاهان و گیاهان دارویی است. در هوم‌پیج با انتخاب Top News in the world of Herbs اخبار جدید در مورد پژوهش گیاهان در دنیا، مطالعات

برگزارکننده این دوره‌ها خدمات پژوهشی کشاورزی، بخش کشاورزی آمریکا است. مطالب آن شامل (Continuing Education) CE است که توسط دکتر جیمز.ا.داک تهیه شده است. این سایت ۱۹ نوع گیاه، فرمولاسیون گیاهان، گیاهان خطرناک، گیاهان چینی و گیاهان دارویی را پوشش می‌دهد.

سازمان‌های آموزشی و پژوهشی گیاهان شورای گیاه‌شناسی آمریکا (ABC)

<<http://www.herbalgram.org.directory.html>>

شورای گیاه‌شناسی آمریکا (ABC) یک سازمان غیرانتفاعی است و از فواید گیاهان و نباتات و استفاده مؤثر آن‌ها در ارتقای سلامتی به مردم آموزش می‌دهد. ABC راهنمای آموزش مداوم و داروسازان و سازمان پژوهشی گیاهان و بررسی انتشارات و مخصوصاً مجله Journal.Herv.Gram است.

سایت ABC اطلاعات مفیدی در مورد کنگره‌ها و جلسات آینده مربوط به گیاهان دارویی دارد. ABC در تابستان سال ۱۹۹۸ ترجمه انگلیسی منوگراف‌های کمیسیون آلمانی را منتشر کرد و منابع صحیح اطلاعاتی در مورد کارایی گیاهان و گیاهان دارویی و اثر آن‌ها را در سلامتی مطرح نمود. حدود ۳۰۰ منوگراف تاکنون اهمیت گیاهان دارویی را در اقتصاد بررسی نموده است. اطلاعات هر منوگراف شامل توصیف گیاه، فرمولاسیون، خواص دارویی،

NCCAM به صورت غیر قراردادی مراقبت‌های بهداشتی اولیه را ارزیابی می‌کند و از پروژه‌های تحقیقاتی برای ارزیابی اثربخشی آن‌ها حمایت می‌کند. این سایت، اطلاعاتی در زمینه پذیرش طرح‌ها دارد. برنامه آموزشی (OAM) به کتاب‌شناسی کتابخانه ملی پزشکی متصل می‌شود. انستیتو ملی بهداشت اعلام کرد که دخالت فرآورده‌های گیاهی در آزمایشات بالینی بسیار مفید است و ایندکس استنادی CAM یک پایگاه اطلاعاتی برای طب سنتی است.

مرکز مکمل‌های پزشکی و طب سنتی ریچارد و هیندا رزنتال

<http://cpmcnet.columbia.edu/dept/rosenthal/>

مرکز ریچارد و هیندا رزنتال توسط دانشگاه کلمبیا کالج پزشکان و جراحان تأسیس شد و اطلاعات جامعی در زمینه مکمل‌ها و گرایش‌های مراقبت‌های بهداشتی تهیه کرده است. این سایت شامل مجموعه بسیار مفیدی از مکمل‌های پزشکی و طب سنتی است در هومپیج Information Resources و سپس Fact sheets را انتخاب کنید. اطلاعاتی درباره برنامه‌های فلوشیب و رزیدنتی در زمینه مکمل‌های پزشکی و برنامه آموزشی گیاهان دارویی برای پزشکان و دانشجویان پزشکی به دست می‌آید.

مرکز تحقیقات مکمل‌های پزشکی در سرطان

<http://www.sph.uth.tmc.edu/utcam/default.html?>

بین‌المللی بالینی که شامل فرآورده‌های گیاهی است دیده می‌شود. مؤسسه HRF کتابخانه وسیعی در زمینه منابع گیاهی دارد و در واقع، تصاویر و اطلاعات بیش از ۱۰۰۰ گیاه از طریق پرداخت شهریه قابل دسترسی است.

سایت وابسته به مراکز علمی پزشکی مرکز پژوهش‌های مکمل‌های پزشکی در زمینه آسم، آلرژی و ایمنی‌شناسی

<http://www.camra-ucdavis.edu/>

این سایت توسط دانشگاه کالیفرنیا با همکاری مرکز ملی مکمل‌های پزشکی (NCCAM) اداره می‌شود. این مرکز پژوهش‌هایی را که در زمینه درمان‌های تکمیلی برای درمان آسم و آلرژی است تقویت می‌کند.

در صفحه هومپیج با انتخاب current studies و سپس Botanical تحقیقات در زمینه تأثیر گیاهان «تقویت ایمنی» مشاهده می‌شود. هومپیج به سایت‌های مفید دیگر شبکه مثل گروه‌های بحث آلرژی و گروه‌های بحث فیتو فارماکوگنوزی متصل می‌شود.

مرکز ملی مکمل‌های پزشکی و طب سنتی (NCCAM)

<http://altmed.od.nih.gov/nccam/>

بخشی از انستیتو ملی بهداشت (NIH) قبلاً به نام اداره طب سنتی (OAM) شناخته شده بود.

غذایی به وسیله قانون مکمل‌های رژیم غذایی و آموزش بهداشت از سال ۱۹۹۴ تحت پوشش قرار گرفت.

تشخیص عمومی سلامتی (GRAS) فهرست گیاهان

<<http://www.ars-grin.gov/duke/syllabus/gras.htm>>

این فهرست توسط دکتر جیمز ا. اداک تهیه شده است. تمام گیاهان موجود در فهرست FDA'S GRAS دارای ضمیمه غذایی هستند که برای مصرف عمومی و سلامتی انسان مؤثر می‌باشند. بسیاری از گیاهان که در فهرست FDA وجود دارد دارای لیکور و ترکیباتی با طعم خوش مزه است. حدود ۲۵۰ گیاه در این لیست وجود دارد که صرفاً اثر درمانی ندارند.

اداره مکمل‌های رژیم غذایی (ODS)

<<http://odp.od.nih.gov/ods/about/law.html>>

DSHEA در سال ۱۹۹۴ اداره مکمل‌های رژیم غذایی را در انستیتو ملی بهداشت تأسیس کرد. اداره مکمل‌های رژیم غذایی، مطالعات بالینی گیاهان دارویی را در ۲ پایگاه اطلاعاتی توسعه می‌دهد.

۱. CARDS دسترسی کامپیوتری به تحقیقات

رژیم غذایی

۲. IBIDS اطلاعات کتابشناسی بین‌المللی

مکمل‌های رژیم غذایی

دانشگاه تک‌زاس مرکز تحقیقاتی برای مکمل‌های پزشکی و مخصوصاً مکمل‌های پزشکی و مخصوصاً مکمل‌های درمانی و کنترل و پیشگیری از سرطان دارد. بخش فعالیت‌های پژوهشی اهداف بالینی را در مرکز توصیف می‌کند. بخش the Review of agents به بررسی و مطالعه علمی گیاهان در زمینه خاصیت ضد سرطانی می‌پردازد. موارد دیگر شامل ترکیبات گیاهی مثل cat's claw و Essiac و فرمول Hoxley و منابع مفیدی در درمان سرطان قابل دسترسی است.

همکاران علمی اروپایی در گیاه‌پزشکی (ESCOP) و مجله گیاهی اروپایی

<<http://info.ex.uk/phytonet/escop.html>>

علم گیاهان دارویی در کشورهای مثل آلمان بیشتر از آمریکا پیشرفت کرده است. روش اروپایی در ایجاد استانداردها می‌تواند در آینده شبیه نمونه‌های آمریکایی باشد. همکاری علمی گیاه‌پزشکی اروپایی به پیشرفت علمی وضعیت فرآورده‌های گیاهی در اروپا کمک کرد. استفاده از مجله گیاهان اروپایی در این سایت رایگان است.

مدیریت دارو و غذا (FDA) در آمریکا

<<http://www.fda.gov/>>

فرآورده‌های گیاهی در آمریکا به‌عنوان دارو طبقه‌بندی شده است اما به‌عنوان مکمل‌های رژیم

است مثل Culbreth's material Medica که از طریق PDF قابل دسترسی است.

باغ گیاهان دارویی دانشگاه واشنگتن

<<http://www.nnlm.nlm.nih.gov/pnr/uwmhg/>>

این سایت یک طرح ملی شبکه کتابخانه پزشکی منطقه شمال غربی اقیانوس آرام است که در فضای دانشگاه واشنگتن در سیاتل واقع شده است. باغ گیاهان دارویی یکی پایگاه اطلاعاتی جامعی از تصاویر گیاهان دارویی است. یک طرح برجسته از این سایت به کتابشناسی پایگاه اطلاعاتی مدلاین و پایگاه‌های گیاهشناسی متصل می‌شود.

گیاهان چینی

مرکز اطلاع‌رسانی پزشکی چینی

<<http://www.herb.com.tw/>>

این سایت توسط شرکت دارویی تایوان تهیه شده است و اطلاعات مفیدی برای کسانی که طالب دانش بسیار درباره درمان سنتی با گیاهان چینی هستند فراهم می‌کند. گیاهان طبق اسامی چینی (پین-ین) و اسامی لاتین غربی فهرست شده‌اند. این سایت همچنین شامل اطلاعاتی در زمینه فرمولاسیون گیاهان سنتی چینی است.

دوره‌های کوتاه‌مدت در گیاه‌پزشکی

<<http://www.ars-grin.gov/duke/syl-labus/>>

سازمان جهانی بهداشت (WHO)

<<http://www.who.org/>>

گیاه‌درمانی به‌طور وسیعی در کشورهای اروپایی استفاده می‌شود. درمان با گیاهان و طب سنتی در بسیاری از کشورهای در حال توسعه اهمیت ویژه‌ای دارد.

سازمان جهانی بهداشت (WHO) یک انجمن اطلاعاتی در زمینه گیاهان دارد که به‌طور وسیعی در مراقبت‌های اولیه به کار می‌رود و یک برنامه پژوهشی به منظور ارزیابی سلامتی و اثربخشی فرآورده‌های گیاهی در دست اجرا دارد. در بخش طب سنتی به آدرس:

<<http://www.who.int/dsa/cat95/trad5.htm>>

فهرست انتشارات مربوط به WHO، نشانی سؤالات استاندارد و تنظیم منوگرافها و استفاده گیاهان دارویی در چین و ویتنام دیده می‌شود.

دانشکده گیاهان دارویی جنوب غرب

<<http://chili.rt66.com/hrbmoore/HOMEPAGE/Homepage.html>>

دانشکده گیاهان دارویی جنوب غرب یک انستیتو خصوصی است که بانی کلاس‌هایی است براساس درمان با گیاهان دارویی. این سایت دارای گیاهان دارویی بسیار جالب توجه است و اطلاعاتی در زمینه پزشک طب سنتی دارد و به‌ویژه یادداشت‌های با ارزشی که مجموعه وسیعی از تصاویر گیاهان و عکس‌های رنگی و متون کاملی از قرون ۱۹ و ۲۰

اطلاعات از طریق اسامی گیاهان، اسامی عمومی می‌تواند باز یابی شود.

پایگاه اطلاعاتی گیاهان دیمی جنگلی

<<http://rain-tree.com/>>

این پایگاه توسط شرکت غذایی درختان دیمی تهیه شده و شامل فهرست گیاهان موجود در جنگل‌های آمازون است. بسیاری از این گیاهان مثل "Peruvian cat's claw" در پزشکی کاربرد زیادی پیدا کرده‌اند. فایل هر گیاه شامل اطلاعات طبقه‌بندی شده، سازنده گیاهان شیمیایی، اطلاعات گیاه‌شناسی، اطلاعات در زمینه استفاده از طب سنتی و پژوهش‌های بالینی با چکیده آن‌هاست.

پایگاه اطلاعاتی کتابشناسی رایگان Agricola

<<http://www.nal.usda.gov/ag98/catalog/agricola-b.html>>

پایگاه اصلی کتابخانه کشاورزی ملی نمایه قابل جست‌وجو دارد. این پایگاه اطلاعات مفیدی در مورد پرورش گیاهان دارد و نیز استنادهایی به مقالات گیاهان دارویی دارد.

نمایه استنادی مکمل‌های پزشکی

<<http://altmed.od.nih.gov/nccam/resources/cam-ci/>>

این سایت توسط مرکز ملی مکمل‌های پزشکی توسعه یافته، نمایه استنادی مکمل‌های پزشکی

این منبع فهرست مفیدی از گیاهان چینی که به‌طور عمومی در آمریکا مصرف می‌شود تهیه می‌کند. این سایت همچنین شامل تک‌نگاشت‌های گیاهان آفریقا، جنوب آمریکا، عربی، هاوایی است.

پایگاه اطلاعاتی گیاه‌شناسی Ethnobot DB

<<http://probe.nal.usda.gov:8000/related/aboutethnobotdb.html>>

این سایت توسط دکتر جیمز ا. اداک و استفین. ام. بکستروم تألیف و به وسیله کتابخانه کشاورزی ملی تهیه شده است. پایگاه اطلاعاتی Ethnobot DB اطلاعاتی درباره استفاده پزشکی بیش از ۸۰۰۰۰۰ گیاه فراهم می‌کند. این پایگاه توسط کلیدواژه اسامی عمومی، کشور یا طبقه‌بندی نام‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد.

پایگاه اطلاعاتی گیاهان دارویی بومی آمریکا (MPNADB)

<<http://probe.nal.usda.gov:8000/related/abutmpnabd.html>>

دکتر دانیل. ای. مور استاد مردم‌شناسی دانشگاه میشیگان این سایت را توسعه داده است. این سایت از ۲ جلد کتاب شامل ۱۷۶۳۴ آیتم و ۲۱۴۷ گونه گیاهان دارویی از ۶۷۰ نوع و ۱۴۲ خانواده توسط ۱۲۳ گروه بومی مختلف آمریکایی تشکیل شده است. جست‌وجوی این پایگاه به‌طور اساسی شبیه طرح جست‌وجوی پایگاه Ethnobot DB است.

شده است و در زمینه منابع اطلاعاتی گیاهان در شبکه اهمیت بسیار دارد. IBIDS شامل اطلاعات جامعی است در استفاده از ویتامین ها، مواد معدنی و مکمل های گیاهی استنادها از ۳ منبع اطلاعاتی به دست آمد:

AGRICOLA, AGRIS, MEDLINE

پایگاه اطلاعاتی سم شناسی TOXLINE

<<http://igm.nlm.nih.gov/>>

این پایگاه توسط کتابخانه ملی پزشکی آمریکا فراهم شده است. TOXLINE شامل استنادهایی است از سال ۱۹۶۵ تاکنون و اطلاعاتی در زمینه فارماکولوژی، بیوشیمی، فیزیولوژی و سم شناسی و تأثیر داروها و گیاهان دارد.

گروه علاقه مند به گیاهان دارویی

<<http://www.faseb.org/asp/et/H&mig3.HTM#TOP>>

این پایگاه به وسیله انجمن آمریکایی داروشناسی و درمان های آزمایشگاهی فراهم شده است. گروه مشاوره توجه به داروسازان بالینی دارد. این سایت کتاب های پژوهشی و فرآورده های گیاهی جدید را در آمریکا به طور منظم معرفی می کند.

گروه بحث فیتو فارماکونوزی در اینترنت

<<http://www.alpha2.mdx.ac.uk/www/pharm/noframes/phyto.htm>>

شامل بیش از ۹۰۰۰۰ کتاب شناسی استنادی از سال ۹۷-۱۹۶۶ است که از پایگاه اطلاعاتی مدلاین به دست می آید و استنادها در سه بخش پزشکی تکمیلی از واژه های MeSH انتخاب می شود و رکوردها می تواند توسط کلمات کلیدی یا از طریق Browsing به وسیله سیستم مکمل های پزشکی و یا بیماری بازیابی شود.

WATADIWAN

<<http://www.datadiwan.ed/>>

اطلاعات جامع و دقیقی در مورد اثربخشی گیاهان در متون داروشناسی به زبان آلمانی وجود دارد. بسیاری از منابع استناد شده در مورد گیاهان به زبان آلمانی است و در مجلات نمایه شده مدلاین وجود ندارد. سایت Data DIWAN اطلاعاتی در مورد جدیدترین یافته های پزشکی و دسترس به دامنه وسیعی از انتشارات گیاهان آلمانی و بیش از ۵۰۰۰ استناد کتاب شناسی را فراهم می کند. بیشتر مدارک به زبان آلمانی است اما اطلاعات استفاده شده در این سایت به زبان انگلیسی است. از پایین هوم پیج English version را انتخاب کنید.

پایگاه اطلاعاتی کتاب شناسی مکمل های رژیم

غذایی IBIDS

<<http://www.nal.usda.gov/fnic/IBIDS/>>

این پایگاه توسط اداره مکمل های رژیم غذایی در بخش کشاورزی انستیتو ملی بهداشت آمریکا تهیه

سایت اداره بازرگانی ثبت اختراعات آمریکا دسترسی به شبکه جهانی کتاب‌شناسی و متون کامل ثبت اختراعات را فراهم می‌کند.

PhytoNet

<<http://www.exeter.ac.uk/phytonet/>>
فیتونت توسط مرکز مطالعات مکمل‌های بهداشتی دانشگاه Exeter انگلستان حمایت می‌شود. یکی از وظایف اصلی شبکه گیاهی ایجاد مجموعه و انتشار اطلاعات در زمینه اثرات جانبی فرآورده‌های گیاهی است. شبکه گیاهی در حال ایجاد یک بانک اطلاعاتی در مورد اثرات جانبی و فرآورده‌های گیاهی است که توسط داروسازان و پزشکان تألیف شده است. این سایت دسترسی به مجله: "The European Phyto Journal" را فراهم نموده است.

پایگاه اطلاعاتی گیاهان سمی

<<http://vm.cfsan.fda.gov/~djw/readme.html>>
این پایگاه کتاب‌شناسی توسط دکتر Wagstaff DVM تهیه شده است و شامل یک فهرست الفبایی از گیاهان آوندی است که برای انسان و حیوان سمی است. این فهرست از طریق اسم نویسنده قابل دسترسی است.

منبع

Owen DJ. Herbal resources on the Internet. Med Ref Serv Quart. 1999; 18: 39-56.

این پایگاه گروه بحث مناسبی از کارشناسان در زمینه گیاهان دارویی و گیاهان معطر است. فقط کسانی از این پایگاه می‌توانند استفاده کنند که قبلاً مدارک تخصصی خود را ارائه داده‌اند. صاحب این فهرست دکتر جان ویل کینسون مربی ارشد فارماکوگنوزی، گیاه‌شناسی و فیتوشیمی در دانشگاه Middlesex انگلستان است.

سایبر بوتانیکا: درمان سرطان و گیاهان

<<http://biotech.chem.indiana.edu/botany/>>
این پایگاه توسط لوسی سیندر به‌عنوان بخشی از پروژه بیوتکنیک دانشگاه ایندیانا توسعه یافته است. این سایت فرآورده‌های گوناگون گیاهی را که به‌طور جاری در درمان سرطان مصرف می‌شود معرفی می‌کند.

مرکز پژوهش مکمل‌های پزشکی در سرطان: دانشگاه تکزاس

<<http://www.sph.uth.tmc.edu/utcam/default.htm>>
مرکز پژوهش مکمل‌های پزشکی در سرطان دانشگاه تکزاس مطالعات تخصصی مربوط به کنترل و پیشگیری از سرطان و نیز تحقیقاتی در مورد مکمل‌های درمانی سرطان انجام می‌دهد.

پایگاه اطلاعاتی ثبت اختراعات آمریکا

<<http://www.uspto.gov/patft/index.html>>

آشنایی با روش‌های جستجو در مدلاین

ابراهیم سعادت جو

کتابخانه مرکزی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

■ راهنمای جستجو در PubMed

جستجو در PubMed

نام نویسنده‌ها / Author Names

نام مجله / Journal Title

نمایش خودکار اصطلاحات / Automatic Term

Mapping

یافتن کلمات هم‌خانواده / Truncation

جستجوی عبارت / Phrase Searching

دستورهای اضافی برای جستجو /

Additional Search Commands

جزئیات / Details

ذخیره‌سازی روش جستجو / Saving a

Search Strategy

نوار ویژگی‌ها / Features Bar

محدودیت‌ها / Limits

نگاهی به تعداد رکوردهای بازبایی شده قبلی و

استفاده از فهرست / Preview/ Index

سابقه جستجو / History

نگهداری رکوردهای انتخاب شده / Cliphoard

سفارش مدارک بازبایی شده از بخش نگهداری /

Ordering Documents from the Cipboard

مرتب کردن رکوردها / Sort

مدارک DocumentsA

نمایش / Displaing

ذخیره‌سازی / Saving

چاپ / Printing

سفارش / Ordring

اتصال Links

سیاست نمایه‌سازی نام نویسندگان / NLM Au-
 thor Indexing Policy
 نمونه یک رکورد در مدلاین به شکل نمایش /
 PubMed
 سرعنوان‌های فرعی / Subheadings (پیوست
 شماره ۱)
 سرعنوان‌های فرعی هم‌خانواده / Families
 of Subheadings Explosions (پیوست
 شماره ۲)
 انواع نوشته‌ها / Publication Types (پیوست
 شماره ۳)
 کلمات غیرقابل جست‌وجو / Stopwords
 (پیوست شماره ۴)
 شکل نمایش < منابع بازبایی شده > در مدلاین /
 MEDLINE Display Format (پیوست
 شماره ۵)
 اختصارات اعطای کمک‌ها و مخفف نام
 مؤسسات / Grant Abbreviations and
 Institute Acronym (پیوست شماره ۶)

مقالات مرتبط / Related Articles
 محاسبه مقالات مرتبط / Computation of
 Related Articles
 امکان استفاده از پایگاه‌های اطلاعاتی دیگر /
 Link (Full Text)
 کتاب‌ها / Books

امکان‌های دیگر / Other Services

مرورگر مجلات / Journal Browser
 مرورگر MeSH/ MeSH Browser
 یافتن یک مقاله با مشخصات معین / Citation
 Matcher
 یافتن مقالات بیشتر با مشخصات معین / Single
 Citation Matcher
 جست‌وجوی مقالات از جنبه بالینی / Clinical
 Queries

مراجع / References

معرف‌ها (توصیف‌گرهای) فیلد جست‌وجو /
 Search Field Descriptions and Tags

پیوست شماره ۱

Subheadings

Abnormalities	AB	Manpower	MA
Administration and Dosage	AD	Metabolism	ME
Adverse Effects	AE	Methods	MT
Agonists	AG	Microbiology	MI
Analogs and Derivatives	AA	Mortality	MO
Analysis	AN	Nursing	NU
Anatomy and Histology	AH	Organization and Administration	OG
Antagonists and Inhibitors	AI	Parasitology	PS
Biosynthesis	BI	Pathogenicity	PY
Blood Supply	BS	Pathology	PA
Blood	BL	Pharmacokinetics	PK
Cerebrospinal Fluid	CF	Pharmacology	PD
Chemical Synthesis	CS	Physiology	PH
Chemically Induced	CI	Physiopathology	PP
Chemistry	CH	Poisoning	PO
Classification	CL	Prevention and Control	PC
Complications	CO	Psychology	PX
Congenital	CN	Radiation Effects	RE
Contraindications	CT	Radiography	RA
Cytology	CY	Radionuclide Imaging	RI
Deficiency	DF	Radiotherapy	RT
Diagnosis	DI	Rehabilitation	RH
Diagnostic Use	DU	Secondary	SC
Diet Therapy	DH	Secretion	SE
Drug Effects	DE	Standards	ST
Drug Therapy	DT	Statistics and Numerical Data	SN
Economics	EC	Supply and Distribution	SD
Education	ED	Surgery	SU
Embryology	EM	Therapeutic Use	TU
Enzymology	EN	Therapy	TH
Epidemiology	EP	Toxicity	TO
Ethnology	EH	Transmission	TM
Etiology	ET	Transplantation	TR
Genetics	GE	Trends	TD
Growth and Development	GD	Ultrasonography	US
History	HI	Ultrastructure	UL
Immunology	IM	Urine	UR
Injuries	IN	Utilization	UT
Innervation	IR	Veterinary	VE
Instrumentation	IS	Virology	VI
Isolation and Purification	IP		
Legislation and Jurisprudence	IJ		

پیوست شماره ۲

Families of Subheading Explosions

adverse effects	etiology	physiology
poisoning	chemically induced	genetics
toxicity	complications	growth and development
analysis	secondary	immunology
blood	congenital	metabolism
	embryology	biosynthesis
	genetics	blood
	immunology	cerebrospinal fluid
cerebrospinal fluid	microbiology	deficiency
isolation and		
purification		
urine	virology	enzymology
anatomy and	parasitology	pharmacokinetics
histology	transmission	urine
blood supply	metabolism	physiopathology
cytology	biosynthesis	secretion
pathology	blood	
ultrastructure	cerebrospinal fluid	statistics and numerical data
embryology	deficiency	epidemiology
abnormalities	enzymology	ethnology
innervation	pharmacokinetics	mortality
chemistry		
agonists	urine	supply and distribution
analogs and	microbiology	utilization
derivatives	virology	
antagonists and inhibitors	organization and admin	surgery
chemical synthesis	economics	transplantation
complications	legislation and juris	
secondary	manpower	therapeutic use
	standards	admin and dosage
	supply and distribution	adverse effects
	trends	contraindications
	utilization	poisoning
	pharmacology	
cytology	admin and dosage	therapy
pathology	adverse effects	diet therapy
ultrastructure	poisoning	drug therapy
	toxicity	nursing
	agonists	prevention and control
diagnosis	antagonists and inhib	radiotherapy
pathology	contraindications	rehabilitation
radiography	diagnostic use	surgery
radionuclide imaging	pharmacokinetics	transplantation
ultrasonography		
embryology		
abnormalities		
epidemiology		
ethnology		
mortality		

پیوست شماره ۳

Publication Types

Addresses
 Bibliography
 Biography
 Classical Article [for republished seminal articles]
 Clinical Conference [for reports of clinical case conferences only]
 Clinical Trial [includes all types and phases of clinical trials]
 Clinical Trial, Phase I
 Clinical Trial, Phase II
 Clinical Trial, Phase III
 Clinical Trial, Phase IV
 Congresses
 Controlled Clinical Trial
 Randomized Controlled Trial
 Comment [for comment on previously published article]
 Consensus Development Conference
 Consensus Development Conference, NIH
 Corrected and Republished Article [consider Published Erratum]
 Dictionary
 Directory
 Duplicate Publication [duplication of material published elsewhere]
 Editorial
 Festschrift [for commemorative articles]
 Guideline [for administrative, procedural guidelines in general]
 Historical Article [for articles about past events]
 Interview
 Journal Article [excludes Letter, Editorial, News, etc.]
 Lectures
 Legal Cases [includes law review, legal case study]
 Letter [includes letters to editor]
 Meeting Abstract
 Meta-Analysis [quantitative summary combining results of independent studies]
 Multicenter Study
 News [for medical or scientific news]
 Newspaper Article
 Overall [collection of articles; consider Meeting Report]
 Periodical Index [for cumulated indexes to journals]
 Practice Guideline [for specific health care guidelines]
 Published Erratum [consider Corrected and Republished Article]
 Retracted Publication [article later retracted by author]
 Retraction of Publication [author's statement of retraction]
 Review [includes all reviews; consider specific types]
 Review, Academic [comprehensive, critical, or analytical review]
 Review, Multicase [review with epidemiological applications]
 Review of Reported Cases [review of known cases of a disease]
 Review Literature [general review article; consider other reviews]
 Review, Tutorial [broad review for non-specialist or student]
 Scientific Integrity Review [U.S. Office of Scientific Integrity reports]
 Technical Report
 Twin Study [for studies of twins]

پیوست شماره ۴

Stopwords

a	during	latter	presently	though
about	each	latterly	previously	through
above	each	lb	primarily	throughout
abs	ed	ld	promptly	thru
accordingly	effected	letter	pt	thus
across	eg	like	quickly	to
after	either	ld	quite	together
afterwards	else	made	rather	too
again	elsewhere	mainly	readily	toward
against	enough	make	really	towards
all	especially	many	recently	try
almost	et	may	refs	type
alone	etc	mc	regarding	ug
along	ever	meanwhile	relate	under
already	every	mg	said	unless
also	everyone	might	same	until
although	everything	ml	seem	up
always	everywhere	mm	seemed	upon
am	except	mo	seeming	us
among	find	more	seems	use
amongst	for	moreover	seen	used
an	found	most	seriously	usefully
analyze	from	mostly	several	usefulness
and	further	mr	shown	using
another	gave	much	shall	usually
any	get	mg	she	various
anyhow	give	must	should	very
anyone	go	my	show	via
anything	gone	myself	showed	was
anywhere	got	namely	shown	we
applicable	gov	nearly	shows	were
apply	had	necessarily	significantly	what
are	has	neither	since	whatever
arise	have	never	slightly	when
around	having	nevertheless	so	whence
as	he	next	some	whenever
assume	hence	no	somehow	where
at	her	nobody	someone	whereafter
be	here	noone	something	whereas
became	hereafter	nor	sometime	whereby
because	hereby	normally	sometimes	wherein
become	herein	nos	somewhat	whereupon
becomes	hereupon	noted	somewhere	wherever
becoming	hers	nothing	soon	whether
been	herself	now	specifically	which
before	him	nowhere	still	while
beforehand	himself	obtained	strongly	whither
being	his	of	studied	who
below	how		sub	whoever

ادامه پیوست شماره ۴

beside	however	off	substantially	whom
besides	hr	often	such	whose
between	i	on	sufficiently	why
beyond	ie	only	take	will
both	if	onto	tell	with
but	ii		th	within
by	iii	other	than	without
came	immediately	others	that	wk
can	importance	otherwise	the	would
cannot	important	ought	their	wt
cc	in	our	theirs	yet
cm	inc	ours	them	you
come	incl	ourselves	themselves	your
compare	indeed	out	then	yours
could	into	over	thence	yourself
de	investigate	overall	there	yourselves
dealing	is	owing	thereafter	yr
deparment	it	own	thereby	
depend	its	oz	therefore	
did	itself	particularly	therein	
discover	just	per	thereupon	
dl	keep	perhaps	these	
do	kept	pm	they	
does	kg	precede	this	
done	km	predominantly	thorough	
due	last	present	those	

پیوست شماره ۵

MEDLINE Display Format

in PubMed. Information on searching with tags is available at [Search Field Descriptions and Tags](http://www.ncbi.nlm.nih.gov/entrez/query/static/help/pmhhelp.html) (<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/entrez/query/static/help/pmhhelp.html>). The purpose of this table is to define the data tags that comprise PubMed MEDLINE display format. The tags are presented in alphabetical order. Some of the tags (e.g., DOI) are not mandatory and therefore will not be found in every PubMed MEDLINE display format. Other tags (e.g., AU, MH, RN) may occur multiple times in one record.

Not all fields are searchable. <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/entrez/query/static/help/pmhhelp.html>.

Tag	Name	Description
AA	Abstract Author	Indicates that an author-written abstract is available.
AB	Abstract	Abstract.
AD	Affiliation	Institutional affiliation and address of the first author, and grant numbers.
AU	Author Name	Authors' names.
CA	Call Number	NLM call number for monographs indexed from 1976 to 1981.
CM	Comments	Link between an article and subsequent comments about it.
CU	Class Update	The date the record was changed in a Class Maintenance action (e.g., annual changes to MeSH - Medical Subject Headings).
CY	Country	The place of publication of the journal.
DA	Date of Entry	The date the citation was created in machine-readable format on NLM's systems.
DOI	Digital Object Identifier	A permanent identifier assigned to an article by the publisher.
DP	Publication Date	The date the article was published.
EA	English Abstract Indicator	The letter 'A' indicates that the non-English language article has a substantive English language abstract.
EDAT	Entrez Date	The date the citation was added to the PubMed database.
EM	Entry Month	Denotes the issue of <i>Index Medicus</i> in which the citation appears.
GS	Gene Symbol	Abbreviated gene names (used 1991 through 1996).
ID	Identification Number	Research grant numbers, contract numbers, or both that designate financial support by any agency of the US PHS (Public Health Service).
IP	Issue	The number of the issue, part, or supplement of the journal in which the article was published.
IS	ISSN	International Standard Serial Number of the journal in which the article was published.
JC	Journal Title Code	MEDLINE unique three-character code for the journal in which the article was published.
LA	Language	The language in which the article was published.
LI	Special List Indicator	Identifies articles indexed from certain non- <i>Index Medicus</i> journals.
LR	Last Revision Date	The date a change was made to the record during a weekly maintenance procedure.
MH	MeSH Terms	NLM's MeSH controlled vocabulary of biomedical terms used to describe the content of the article.
MHDA	MeSH Date	The date MeSH terms were added to the citation. The MeSH date is the same as the Entrez date until MeSH are added.
NI	No-Author Indicator	The letter 'A' indicates that the article is anonymous.
NP	Not for Publication	Indicates that the citation will not print in NLM publications such as

ادامه پیوست شماره ۵

		<i>Index Medicus.</i>
PG	Page Number	The full pagination of the article.
PID	Publisher Identifier	Unique article identifier used by the publisher.
PII	Controlled Publisher Identifier	Unique article identifier used by the publisher.
PS	Personal Name as Subject	The named individual is the subject of the article.
PMID	PubMed Unique Identifier	Accession number assigned to each citation entered into PubMed database.
PST	Publication Status	Publication status.
PHST	Publication History Status Date	Publication History Status Date.
PT	Publication Type	The type of material the article represents.
RF	Number of References	Number of bibliographic references for Review articles.
RN	EC/RN Number	Number assigned by the Enzyme Commission to designate a particular enzyme or by the Chemical Abstracts Service for Registry Numbers.
RO	Record Originator	Internal code.
SB	Journal Subset	Designates a particular set of journal titles.
SI	Secondary Source Identifier	Identifies a secondary source that supplies information, e.g., other data sources, databanks and accession numbers of molecular sequences discussed in articles.
SO	Source	Composite field containing bibliographic information.
TA	Journal Title Abbreviation	Standard journal title abbreviation.
TI	Title Words	The title of the article.
TT	Transliterated / Vernacular Title	Non-Roman alphabet language titles are transliterated.
UI	MEDLINE Unique Identifier	Accession number assigned to citation when it is entered into NLM's systems.
URLF	URL Full-Text	URL used in old PubMed for full-text of article at provider's website.
URLS	URL Summary	URL used in old PubMed for article summary at provider's website.
VI	Volume	Journal volume in which the article was published.

Possible Values for the Grant Abbreviation & Institute Acronym Subelements

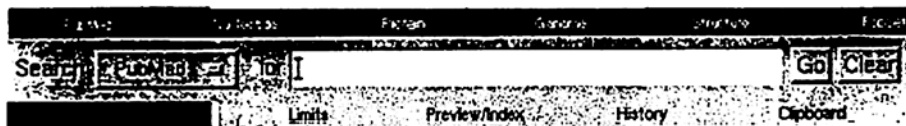
پیوست شماره ۶

Possible Values for the Grant Abbreviation & Institute Acronym Subelements for the ID Field in MEDLINE (1990 Forward)

Two-character Grant <u>Abbreviation</u>	Institute <u>Acronym</u>	Full Institute <u>Name</u>
NATIONAL INSTITUTES OF HEALTH (NIH)		
AA	NIAAA	National Institute on Alcohol Abuse and Alcoholism
AG	NIA	National Institute on Aging
AI	NIAID	National Institute of Allergy and Infectious Diseases
AM ¹	NIADDK	National Institute of Arthritis, Diabetes, and Digestive and Kidney Diseases
AR	NIAMS	National Institute of Arthritis and Musculoskeletal and Skin Diseases
CA	NCI	National Cancer Institute
CO	NCI	Office of the Director
CN	NCI	Division of Cancer Prevention and Control
CB	NCI	Division of Cancer Biology and Diagnosis
CP	NCI	Division of Cancer Etiology
CM	NCI	Division of Cancer Treatment
CL	CLC	Clinical Center
CT	DCRT	Division of Computer Research and Technology
DA	NIDA	National Institute on Drug Abuse
DC	NIDCD	National Institute on Deafness and other Communication Disorders
DE	NIDR	National Institute of Dental Research
DK	NIIDDK	National Institute of Diabetes and Digestive and Kidney Diseases
DS	DS	Division of Safety, Office of Research Services
ES	NIEHS	National Institute of Environmental Health Sciences
EY	NEI	National Eye Institute
GM	NIGMS	National Institute of General Medical Sciences
HD	NICHD	National Institute of Child Health and Human Development
HG	NCHGR	National Center for Human Genome Research
HL	NHLBI	National Heart, Lung and Blood Institute
HV	NHLBI	Division of Heart and Vascular Diseases
IIB	NHLBI	Division of Blood Diseases and Resources
HR	NHLBI	Division of Lung Diseases
HI	NHLBI	Division of Intramural Research
HO	NHLBI	Office of the Director
HC	NHLBI	Division of Epidemiology and Clinical Applications
LM	NLM	National Library of Medicine
MH	NIMH	National Institute of Mental Health
NR	NICNR	National Center for Nursing Research
NS	NIHNS	National Institute of Neurological Disorders and Stroke
OD	NIH	Office of the Director
OR	ORS	Office of Research Services
RG	DRG	Division of Research Grants
RR	NICRR	National Center for Research Resources
RS ²	DRS	Division of Research Services
TW	FIC	Fogarty International Center

ادامه پیوست شماره ۶

WH	WHI	Women's Health Initiative
¹ No longer being assigned. New Institutes are AR (NIAMS) and DK (NIDDK). ² No longer being assigned. Now part of RR (NCRS).		
Two-character		
Grant Abbreviation	Institute Acronym	Full Institute Name
HEALTH RESOURCES AND SERVICES ADMINISTRATION (HRSA)		
AH	BHP	formerly Division of Associated Health Professions
DH	BHP	formerly Division of Dentistry
MB	BHP	Division of Disadvantaged Assistance
NU	BHP	Division of Nursing
PE	BHP	Division of Medicine
SA	BHP	Division of Student Assistance
ST	OHS	Office of Healthy Start
FOOD AND DRUG ADMINISTRATION (FDA)		
FD	FDA	Food and Drug Administration
BA	FDA	Center for Biologics Evaluation and Research- Bacterial Products
BB	FDA	Center for Biologics Evaluation and Research- Biochemistry and Biophysics
BC	FDA	Center for Biologics Evaluation and Research- Blood and Blood Product
BD	FDA	Center for Biologics Evaluation and Research- Cytokine Biology
BE	FDA	Center for Biologics Evaluation and Research- Product Quality Control
BF	FDA	Center for Biologics Evaluation and Research- Vitology
BG	FDA	Center for Biologics Evaluation and Research- Transfusion
BH	FDA	Center for Biologics Evaluation and Research- Hematology
CENTERS FOR DISEASE CONTROL AND PREVENTION (CDC)		
CE	NCIPC	National Center for Injury Prevention and Control
CI	CID	Center of Infectious Diseases
DP	NCCDPHP	National Center for Chronic Disease and Prevention and Health Promotion
EH	NCEH	National Center for Environmental Health
OH	NIOSH	National Institute for Occupational Safety and Health
PS	CPS	Center for Prevention Services
ALCOHOL, DRUG ABUSE, AND MENTAL HEALTH ADMINISTRATION (ADAMHA)		
see codes under Substance Abuse and Mental Health Services Administration and codes AA, DA and MH under National Institutes of Health		
Two-character		
Grant Abbreviation	Institute Acronym	Full Institute Name
OFFICE OF THE ASSISTANT SECRETARY OF HEALTH (OASH)		
FP	OFF	Office of Family Planning
MP	OMH	Office of Minority Health
PG	OAPP	Office of Adolescent Pregnancy Programs
SUBSTANCE ABUSE AND MENTAL HEALTH SERVICES ADMINISTRATION (SAMHSA)		
AS	SAMHSA	Substance Abuse and Mental Health Services Administration
OA	SAMHSA	Office of the Administrator, SAMHSA
SM	CMHS	Center for Mental Health Services
SP	CSAP	Center for Substance Abuse Prevention
TI	CSAT	Center for Substance Abuse Treatment
AGENCY FOR HEALTH CARE POLICY AND RESEARCH (AHCPR)		
HS	AHCPR	Agency for Health Care Policy and Research

شکل ۱

را با یکدیگر ترکیب می‌کند. اصطلاح‌ها در فیلدهای مختلف جست‌وجو می‌شوند. عملگر بولین مانند NOT, OR, AND باید با حروف بزرگ نوشته شوند. مثل vitamin C OR zinc وقتی روی گزینه Go کلیک کنید، Pub Med نتیجه جست‌وجو را به شما نشان می‌دهد. در عین حال کلمه، موضوع یا عبارت تایپ شده همچنان در پنجره جست‌وجو مشاهده خواهند شد. چنانچه روی Limits کلیک کنید، پنجره کنار آن مارکدار می‌شود و لیستی از انتخاب‌های محدودکننده نمایان می‌شود. برای غیرفعال کردن آن، قبل از انجام جست‌وجوی جدید، کافیست روی پنجره مربع‌شکل کنار آن را کلیک کنید تا علامت مربوطه پاک شود.

نام نویسنده‌ها

برای جست‌وجوی نام نویسنده، اول نام خانوادگی و سپس اولین حرف از نام (های) کوچک او را در پنجره جست‌وجو وارد کنید (بدون نقطه). مثل mrrsmith یا zarrindast. اگر نام نویسنده به همین شکل وارد شود، PubMed نام مورد نظر را در فیلد مؤلف جست‌وجو خواهد کرد. اما اگر فقط نام خانوادگی نویسنده وارد شود، PubMed

■ روش جست‌وجو در PubMed

در صفحه اول PubMed (مطابق شکل ۱) یک پنجره جست‌وجو وجود دارد. در قسمت بالای این شکل در نواری به رنگ سیاه، بانک‌های اطلاعاتی NCBI به چشم می‌خورد. برای جست‌وجوی یک کلمه یا عبارت، می‌توان آن را در این پنجره وارد کرد. در قسمت پایین پنجره ویژگی‌ها یا امکانات این سیستم وجود دارد و امکان یا انتخاب بیشتر و اضافی در جست‌وجوی موضوع‌های مورد نظر به ما می‌دهد. برای یک جست‌وجوی جدید نیازی به بازگشت به صفحه اول نیست چرا که در هر بار جست‌وجو این پنجره نمایان می‌شود.

برای جست‌وجو می‌توانید یک اصطلاح یا اصطلاح‌های بیشتری در پنجره جست‌وجو وارد کنید. سپس کلید Enter را فشار دهید یا با ماوس روی گزینه GO در قسمت سمت راست پنجره جست‌وجو کلیک کنید. برای پاک کردن کلمات تایپ شده از گزینه Clear استفاده کنید. PubMed به‌صورت خودکار اصطلاح یا عبارت‌های معنی‌دار را با استفاده از دستور (ANDS) و با استفاده از سیستم نمایش خودکار اصطلاح‌های انتخاب شده

آن را فقط نه در فیلد مؤلف بلکه در تمامی فیلدها جست‌وجو خواهد کرد یک استثنا وجود دارد و آن هنگامی است که نام نویسنده در جدول تبدیل مش / (National Library Medicine's Medical-Subject Headings) Translation Table پیدا شود. (مثل Yang که به عنوان Yin-Yang [MeSH] یا Yang [Text Word] جست‌وجو خواهد شد.)

نکته

برای جست‌وجوی نام نویسنده مورد نظر آن را داخل گیومه (" ") قرار دهید و از معرف فیلد نام نویسنده [au] استفاده کنید تا روش جست‌وجوی خودکار غیرفعال گردد. مانند: "smith j" [au]

عنوان‌های مجلات

برای جست‌وجوی یک مجله، می‌توان عنوان کامل آن را مثل molecular biology of the cell یا شکل مخفف آن را در MEDLINE مثل mol biot cell و یا شماره استاندارد بین‌المللی آن را (ISSN) وارد کنید.

نکته

۱. ممکن است نام مجله مثل یک اصطلاح در سرعنوان‌های موضوعی پزشکی NLM باشد. (مانند Gene Therapy, Science, Cell). PubMed آن را به عنوان یک مش جست‌وجو می‌کند. در چنین مواردی از معرف فیلد نام مجله [ta] استفاده کنید.
۲. نام مجله‌هایی که فقط یک کلمه‌ای است برای جست‌وجو نیاز به معرف فیلد نام مجله دارد. مثل: scanning[ta]. در غیر این صورت در تمامی

فیلدهای جست‌وجو خواهد شد.

۳. اگر نام مجله یا بخشی از آن داخل قلاب [] و یا داخل پرانتز قرار داده شده باشد، نام مجله را بدون آن‌ها وارد کنید. مثلاً J Hand Surg [Am] را به صورت J Hand Surg Am وارد کنید.

نمایش خودکار اصطلاح

هنگامی که یک کلمه یا اصطلاح را در پنجره جست‌وجو وارد می‌کنیم، به صورت خودکار با چند جدول تبدیل‌کننده مطابقت داده می‌شود، که عبارت‌اند از:

MeSH (Medical Subject Heading)

Translation Table

Journals Translation Table

Phrase List

Author Index

PubMed کلمات غیرقابل جست‌وجو را هنگام جست‌وجو در نظر نمی‌گیرد. (نگاه کنید به پیوست شماره ۴).

۱. جدول تبدیل (سرعنوان‌های موضوعی پزشکی) MeSH: این جدول شامل اصطلاح‌های مش / MeSH Terms، نمایش ارجاع (اصطلاح انتخاب نشده به انتخاب شده، سرعنوان‌های فرعی، اصطلاح‌های اخذ شده از سیستم واحد زبان پزشکی Unified Medical Language System, (UMLS) که دارای مترادف یا متغیرهای زبانی موجود در زبان انگلیسی است. مفاهیم تکمیلی برای اسامی مواد شیمیایی و مترادف‌های آن‌ها. اگر کلمه‌ای در

در تمامی فیلدها با استفاده از شرط (ANDs) جست‌وجو می‌کند.

جست‌وجوی کلمات هم‌ریشه (Truncation)

(یافتن تمامی کلمات یا اصطلاحاتی که از یک ریشه لغوی گرفته شده باشند). یک علامت ستاره (*) در انتهای یک اصطلاح یا یک کلمه قرار دهید تا تمامی اصطلاح‌ها و یا کلماتی که با آن کلمه شروع می‌شوند، جست‌وجو شود. به‌عنوان مثال bacter* تمام کلماتی را جست‌وجو خواهد کرد که با همین کلمه شروع می‌شود مثل bacteriophage, bacterium, bacteria و غیره. PubMed ۱۵۰ متغیر اول کلمه هم‌خانواده را به‌کار می‌برد. اگر یک اصطلاح هم‌ریشه مثل staph* بیش از ۱۵۰ متغیر داشته باشد، PubMed پیام خطاری به‌صورت زیر نشان می‌دهد:

All Weldcard for 'term*' used only the first 150 variations. Lengthen the root word to search for endings.

نکته

۱. عباراتی که بین کلمات آن‌ها یک فاصله وجود داشته باشد، کلمات بعد از علامت (*) مشمول جست‌وجو نخواهند شد. به‌عنوان مثال "infection*" شامل "infections" خواهد شد، ولی شامل infections control نخواهد شد.

۲. استفاده از (*) نمایش خودکار اصطلاح و جست‌وجوی خودکار اصطلاح‌های شاخص یک اصطلاح اعم را در نظام سلسله مراتبی (ساختار

این جدول پیدا شود، ممکن است یک اصطلاح مش و یا کلمه در جست‌وجوی سراسری (در تمامی فیلدها) باشد، به‌عنوان مثال اگر vitamin-h را در پنجره جست‌وجو وارد کنیم، PubMed آن را به شکل زیر جست‌وجو می‌کند:

["Biotin" [MWSH Terms] OR vitamin h[Text Word]]

۲. جدول تبدیل مجلات: این جدول شامل عناوین کامل مجلات و اختصارات آن‌ها در مدلاین و شماره ISSN است.

بنابراین اگر نام مجلات را به هر شکل وارد کنیم، PubMed آن‌ها را به‌صورت شکل اختصاریش تطبیق می‌دهد و جست‌وجو می‌کند. مثال: [Journal Name] "N Eng J Med".

۳. لیست عبارت: اگر یا کلمه در هیچ‌یک از دو جدول بالا پیدا نشود، PubMed آن را با لیست عبارت‌های موجود در این لیست مأخوذ از UMLS, MeSH، نام‌های تکمیلی مواد شیمیایی است.

۴. نام نویسنده: اگر عبارت مورد نظر در جدول‌ها و لیست بالا پیدا نشود، PubMed آن را با لیست نویسنده‌ها تطبیق می‌دهد.

اگر هیچ نتیجه‌ای حاصل نشد، آن‌گاه PubMed عبارت را به کلمات مختلف جدا می‌کند، و برای تطبیق آن‌ها با جدول‌های فوق کار را برای دسترسی به نتیجه قطعی ادامه می‌دهد. چنانچه هیچ معادلی یافت نشود، اصطلاح‌های مجرد را به‌صورت جداگانه

مشاهده نمی‌شود.

۲. هنگامی که یک عبارت در داخل گیومه قرار داده می‌شود، PubMed آن را بدون در نظر گرفتن زیرشاخه‌های مربوط به اصطلاح جست‌وجو خواهد کرد. به‌عنوان مثال "health planning" شامل مقالاتی که با همین موضوع نمایه‌سازی شده‌اند، اما زیرشاخه‌های این موضوع که عبارت از Health Care Rationing, Health Care Reform و Health Plan Implementation می‌باشد، جست‌وجو نخواهند شد.

دستورهای اضافی برای جست‌وجو / Additional Search Commands

قواعد و دستورات جست‌وجو / Search Rules and Syntax

۱. عملگرهای بولین باید با حروف بزرگ نوشته شوند.

یعنی AND, OR, NOT مثلاً vitamin c OR zinc

۲. PubMed عملگرها را از چپ به راست در نظر می‌گیرد. عبارت‌ها را می‌توان داخل پرانتز قرار داد. کلمات یا اصطلاح‌های داخل مجموعه یک پرانتز به‌عنوان یک مجموعه واحد پردازش خواهد شد و سپس در روش جست‌وجو منظور خواهد گردید. مثلاً

common cold AND (vitamin c OR zinc)

۳. اگر عبارتی را وارد کنیم که در لیست عبارت‌های این سیستم وجود نداشته باشد، PubMed به‌طور خودکار عبارت‌ها را تجزیه می‌کند، مثلاً اگر air bladder fistula را وارد کنیم، PubMed دو

درختی) مش غیرفعال می‌کند. به‌عنوان مثال heart attack* اصطلاح مش Myocardial Infarction را نشان نخواهد داد و یا شامل اصطلاح‌های خاص تر مثل Myocardial Stun- ning و Shock, Cardiogenic نخواهد شد.

جست‌وجوی عبارت Phrase Searching

PubMed از یک فهرست عبارت استفاده می‌کند و اصطلاحات را داخل عبارت منطقی گروه‌بندی می‌کند. به‌عنوان مثال اگر عبارت poison ivy را وارد کنید، این سیستم دو کلمه را به‌عنوان یک عبارت تشخیص می‌دهد و آن را به‌عنوان یک اصطلاح جست‌وجو می‌کند. این احتمال هم وجود دارد که PubMed قادر به پیدا کردن یک عبارت نباشد. به‌عنوان مثال اگر single cell را وارد کنید. در لیست عبارت وجود ندارد، بنابراین PubMed آن را به‌عنوان یک اصطلاح یا عبارت تشخیص نخواهد داد. PubMed دو کلمه را به‌صورت جداگانه مورد جست‌وجو قرار می‌دهد. برای اینکه بخواهیم PubMed دو یا چند کلمه را به‌صورت یک عبارت جست‌وجو کند، آن‌ها را داخل (" ") قرار می‌دهیم، مثل: "single cell".

نکته

۱. اگر عبارت مورد نظر در فهرست وجود نداشته باشد، گیومه نادیده گرفته می‌شود و عبارت با نمایش اصطلاح خودکار پردازش می‌شود. ممکن است عبارت واقعاً در عنوان و یا در خلاصه مقاله وجود داشته باشد. ولی در عین حال در فهرست عبارت

بچه‌های پیش‌دستانی بررسی کرده باشد، از دستور زیر استفاده می‌کنیم:

Asthma/therapy[mh] AND review[pt]
AND child, preschool[mh] AND
English[la]

معرف‌ها (توصیف‌گرهای) فیلد جست‌وجو

اصطلاح‌ها را می‌توان با استفاده از مشخصه یا معرف هر فیلد جست‌وجو در PubMed مشخص و تعریف کرد. بعد از هر کلمه یا اصطلاح معرف فیلد را اضافه می‌کنیم و آن را داخل قلاب [] قرار می‌دهیم. مثلاً aromatherapy[mh] نوشتن حروف بزرگ و کوچک در نتیجه جست‌وجو بی‌تأثیر است.

تاریخ و محدوده زمانی معین

تاریخ یا محدوده زمانی معین باید به صورت زیر نوشته شود:

YYY/MM/DD(date field)

به عنوان مثال:

1998/03/15[dp] یا YYY/MM/DD[date
field=>1997/10/06[edat]

وارد کردن ماه و روز اختیاری است. برای وارد کردن یک دوره یا محدوده زمانی خاص از (:) استفاده می‌کنیم. مثال:

2000/01:2000/06[edat]

در اینجا [dp] معرف Date of Publication و [edat] معرف Entrez Date است. این دومی تاریخی است که مشخصات مقاله برای اولین بار در

کلمه اول یعنی air bladder را به عنوان اصطلاح در نظر می‌گیرد و با استفاده از AND با کلمه fistula ترکیب می‌کند. اگر بخواهیم عمل جست‌وجوی خودکار به شکل فوق انجام شود، می‌توانیم هر سه کلمه را با AND به کار ببریم. مثلاً:

Air AND bladder AND fistula

۴. قواعد و دستورات PubMed را برای وارد کردن یک اصطلاح دنبال کنید، مثلاً جست‌وجو را برای جست‌وجوی عبارت مورد نظر مشخص کنید و عملگرهای بولین را در عبارت مورد نظر خود به کار ببرید.

Serch term [tag] BOOLEAN OPERATOR
search term

مثال‌هایی برای استفاده از عملگرهای بولین: اگر بخواهیم مقاله‌ای را از دکتر زرین دست که در سال ۱۹۹۹ در مجله European journal of pharmacology چاپ شده است، پیدا کنیم، از دستور زیر استفاده می‌کنیم:

Zarrindast[au] AND European journal of
pharmacology AND 1999[edat]

اگر بخواهیم مقالاتی در رابطه با اثر گرما و سرما روی MS پیدا کنیم، به طوری که در همه فیلدها دیده شود، دستور زیر را به کار می‌بریم:

(heat OR humidity) AND multiple scler-
osis

اگر بخواهیم مقالات مروری (review) را به زبان انگلیسی جست‌وجو کنیم که درمان آسم را در

۲. روی گزینه "Search LOCATORplus" کلیک کنید.

۳. روی گزینه "Advanced Menu" کلیک کنید.

۴. در پنجره "Search for" معرف یا مشخصه لیست مخصوص و مناسب را تایپ کنید.

B برای بیوتکنولوژی

D برای دندانپزشکی

H برای مدیریت مراقبت بهداشتی (HealthSTAR)

N برای پرستاری

R برای تولید مثل (reproduction)

T برای تکنولوژی

X برای AIDS

۵. در پنجره drop-down در سمت راست گزینه "any of there" را انتخاب کنید.

۶. در پنجره "Search in:" این گزینه "Special List Indicator" را انتخاب کنید.

۷. در پنجره بعدی "Search for" تایپ کنید (15) (یعنی ۱ + فاصله + ۵)

۸. در پنجره drop-down در سمت راست گزینه "any of these" را انتخاب کنید.

۹. در پنجره drop-down سمت راست "Search in," گزینه "Indexing Status" را انتخاب کنید.

۱۰. روی پنجره خاکستری رنگ "Search" (به طرف پایین صفحه) کلیک کنید. (به شکل موجود توجه کنید).

مشخصات مقاله‌ها همراه با خلاصه

PubMed وارد شده است. در عین حال می‌توان برای وارد کردن محدود زمانی معین از پنجره‌های خالی در صفحه اول گزینه Limits که برای همین منظور طراحی شده است، استفاده کرد.

زیرمجموعه مجلات تحت پوشش در PubMed در مدلاین سه زیرمجموعه از مجلات در رشته پزشکی، پرستاری و دندانپزشکی وجود دارد که به صورت زیر تعریف شده‌اند:

Jsubseta - Abridged Index Medicus

Jsubsetd - Dental

Jsubsetn - Nursing

مثال:

Neoplasms AND jsubseta

زیرمجموعه مجلات در منوی Subset در صفحه Limits وجود دارد.

نکته

۱. زیرمجموعه مجلات معرف فیلد ندارند.

۲. برای استفاده از عناوین مجلات (زیرمجموعه) در LOCATORplus از قواعد زیر استفاده کنید: برای دست یافتن به لیستی از مجلات که به تازگی فهرست شده باشد، از تمامی مراحل زیر استفاده کنید. برای به دست آوردن لیستی از مجلات که قبلاً یا برای همیشه فهرست شده باشد، مراحل ۹-۷ را نادیده بگیرید.

به آدرس زیر بروید:

۱. <http://www.nlm.nih.gov/locaror-plus.html>

مورد نظر را تبدیل و پیدا می‌کند. به این روش search strategy گفته می‌شود. با استفاده از این امکان می‌توان روش جست‌وجو را ذخیره و یا آن را مورد اصلاح قرار داد. در این پنجره همچنین می‌توان اشتباهات و یادداشتهای موجود را مشاهده کرد (شکل ۲).

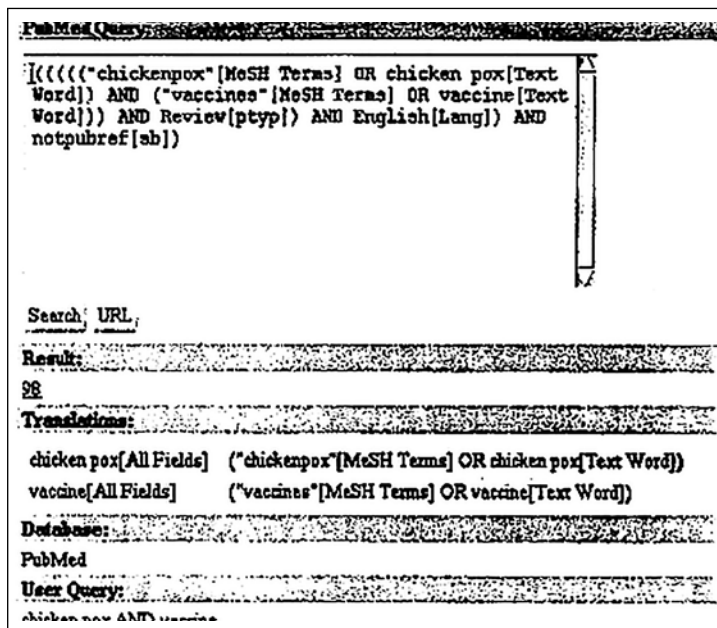
اصلاح جست‌وجو در Details

روش جست‌وجو و استفاده از قواعد آن در این پنجره نشان داده می‌شود. در زیر این پنجره نتیجه جست‌وجو به شکل عدد به رنگ آبی و hyperlink دیده می‌شود. برای بازگشت به صفحه قبل یا صفحه نتیجه جست‌وجو فعلی روی link و یا back در مرورگر

برای یافتن آن دسته از مقاله‌هایی که فقط دارای neoplasms AND hasabstract استفاده می‌کنیم. "has abstract" معرف فیلد ندارد، در عین حال در قسمت Limits هم می‌توان از این امکان برای محدود کردن استفاده کرد.

Details (نمایش نحوه و مسیر جست‌وجوی اصطلاح‌ها)

این امکان اجازه می‌دهد تا نگاهی به روش جست‌وجوی خود بیندازیم. PubMed نشان می‌دهد که چگونه با استفاده از automatic term mapping و syntax قواعد جست‌وجو، کلمات

شکل ۲

پس از ذخیره کردن آدرس، ممکن است بخواهید از امکان اصلاح مرورگر خود برای تغییر نام آدرس استفاده کنید.

یادداشت

جست‌وجوهایی که با استفاده از عدد (شماره) جست‌وجو در سابقه / History ایجاد شده بودند. نباید با استفاده از ویژگی URL به‌عنوان گزاره جست‌وجو که تعداد را نشان می‌دهد، ذخیره شوند. چرا که وقتی سابقه جست‌وجو حذف شود، این اعداد هم ناپدید خواهند شد.

■ نوار امکانات / Features Bar

در زیر پنجره جست‌وجوی PubMed چهار ویژگی مشاهده می‌شود که عبارت‌اند از:

Limits, Preview/ Index, History, Clipboard Limits

با کلیک روی گزینه Limits از نوار امکانات می‌توانید جست‌وجوی خود را به جنبه‌های خاصی چون گروه سنی، جنس، مطالعات مربوط به انسان یا حیوان، محدود کنید. این امکان به ما اجازه می‌دهد مقالات منتشر شده را به یک زبان خاص یا به نوع خاصی از مطلب منتشر شده مثل مقاله‌های مروری محدود کنیم. می‌توان جست‌وجوی خود را به محدوده معینی از زمان محدود کرد و بالاخره، می‌توان موضوع مورد نظر را به یک زیرمجموعه خاص محدود کرد (شکل ۳).

نکته

خود کلیک کنید.

کلمات وارد شده در این پنجره را می‌توانید اصلاح و برای جست‌وجوی جدید روی پنجره Search کلیک کنید.

نکته

PubMed یک مجموعه فرعی از یک پایگاه اطلاعات بزرگ‌تر به نام PubRef است. PubMed همیشه جست‌وجو را بدون در نظر گرفتن مدارک موجود در PubRef انجام می‌دهد، مگر اینکه بخواهید دستور: "AND notpubref" را از پنجره جست‌وجوی PubMed حذف کنید و سپس روی Search کلیک کنید.

ذخیره روش جست‌وجو از Details

از این پنجره، دکمه URL را برای نمایش روش جست‌وجوی فعلی به‌عنوان یک URL و یا ایجاد یک آدرس برای آینده مورد استفاده قرار دهید. در زیر همین پنجره دو گزینه URL و Search دیده می‌شود. برای ذخیره یک روش جست‌وجو مراحل زیر را دنبال کنید.

۱. از پنجره details روی URL کلیک کنید، PubMed به صفحه نتایج جست‌وجو باز خواهد گشت. روش جست‌وجوی تبدیل شده به قواعد و دستورهای سیستم، در پنجره جست‌وجو نمایش داده خواهد شد و این روش جست‌وجو همچنین به‌عنوان بخشی از URL شما تلقی خواهد شد.

۲. سپس، از گزینه آدرس‌سازی مرورگر خود استفاده کنید و URL را به‌عنوان آدرس ذخیره کنید.

Limited to:

All Fields ... only items with abstracts

Publication Types Languages Subsets

Ages Human or Animal Gender

Entrez Date

Publication Date From   To

Use the format YYYY/MM/DD; month and day are optional.

شکل ۳

ممکن است بخواهید فقط مقالاتی را انتخاب کنید که دارای خلاصه (چکیده) باشد. پس از پنجره مربوطه، آن را انتخاب کنید.

انواع نوشته‌ها / Publication Types

نوشته‌ها در PubMed معمولاً مقالات چاپ شده در مجلات هستند. اما هر نوشته‌ای نوع خاصی است، که نشان می‌دهد آیا مقاله‌ها تجربی است، بالینی است و یا مروری. پنجره مربوط به این گزینه را کلیک کنید. در آنجا می‌توان انواع نوشته را دید، که برخی از آن‌ها عبارت‌اند از:

Clinical Trial

Editorial

Letter

Meta-Analysis

Practice Guideline

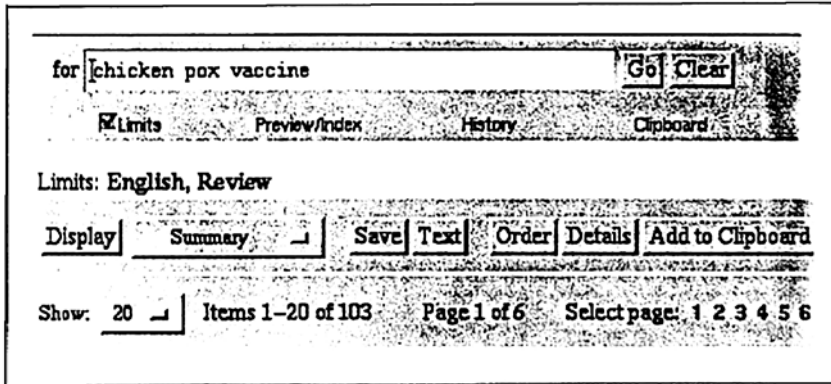
Ranctice Controlled Trial

نشانه داخل مربع کنار پنجره Limits در نوار امکانات محدودکننده مشخص می‌کند که این گزینه انتخاب شده است. چنانچه موضوع خود را با استفاده از این گزینه به جنبه خاص محدود کرده باشید، در روی خط زرد رنگ آن را ملاحظه خواهید کرد (به شکل ۴ توجه کنید). برای غیرفعال کردن این امکان قبل از اینکه جست‌وجوی جدیدی انجام دهید، برای برداشتن نشانه داخل مربع، روی آن کلیک کنید.

انتخاب فیلد / Field Selection

شاید بخواهید اصطلاح یا هر کلمه مورد نظر را به فیلد خاصی محدود کنید. پیش‌فرض این گزینه انتخاب تمامی فیلدهاست. برای انتخاب یک فیلد خاص روی مثلث کنار پنجره‌ای که all Fields دیده می‌شود، کلیک کنید و یک فیلد مورد نظر را انتخاب کنید (همچنین به معرف فیلد جست‌وجو نگاه کنید).

انتخاب مقاله‌ها فقط همراه با خلاصه

شکل ۴

English, French, German, Italian,
Japanese, Russian, Spanish

اگر جست‌وجوی خود را به زبان خاصی محدود نکنید، PubMed مقالات را با تمامی زبان‌های موجود بازایی خواهد کرد.

سن / Ages

برای انتخاب یک محدوده سنی از پنجره مربوط به Ages می‌توان استفاده کرد. اگر محدودیتی در نظر گرفته نشود، PubMed تمام گروه‌های سنی را جست‌وجو می‌کند. گروه‌های سنی در PubMed به قرار زیر است:

All Infant: birth – 23 months

All Child: 0 – 18 years

All Adult: 19+years

Newborn: birth – 1 month

Infant: 1-23 months

Review

نکته

اگر از گزینه بالا استفاده و نوع نوشته را انتخاب کنید، نتیجه بازایی شما به مدارک در مدلاین محدود خواهد شد. بنابراین مدارکی که با مشخصه Pre-MEDLINE و Publisher-supplied citations مشخص نشده باشند، در بازایی حذف خواهند شد. مگر اینکه مرحله نمایه‌سازی در آن‌ها به انتها رسیده باشد (برای دسترسی به لیست کاملی از نوع نوشته / Publication Types نگاه کنید به پیوست شماره ۳) زبان

در PubMed مجلات منتشر شده تقریباً به ۴۰ زبان فهرست (نمایه) می‌شود. اگر روی مثلث در سمت راست پنجره این گزینه کلیک کنید، می‌توانید جست‌وجوی خود را به یکی از زبان‌های زیر محدود کنید.

اگر از این گزینه استفاده کنید، PubMed فقط مقالات موجود در مدلاین را جست‌وجو خواهد کرد. زیرمجموعه‌های PubMed و PreMEDLINE lisher supplied citations تا زمانی که پروسه نمایه‌سازی در آن‌ها کامل نشده باشد، به‌طور خودکار از جست‌وجو مستثنی خواهند شد.

انسان یا حیوان

برای انتخاب یک گروه مطالعاتی چه در انسان و چه در حیوان می‌توان از این پنجره استفاده کرد.

نکته

اگر از این گزینه استفاده کنید، PubMed فقط مقالات موجود در مدلاین را جست‌وجو خواهد کرد. زیرمجموعه‌های PubMed و PreMEDLINE lisher supplied citations تا زمانی که پروسه نمایه‌سازی در آن‌ها کامل نشده باشد، به‌طور خودکار از جست‌وجو مستثنی خواهند شد.

Preschool Child: 2 – 5 years

Adolescence: 13 – 18 years

Adult: 19 – 44 years

Aged: 65 + years

80 and over: 80 + years

نکته

اگر از این گزینه استفاده کنید، توجه داشته باشید که PubMed فقط مقالات موجود در مدلاین را جست‌وجو خواهد کرد. زیرمجموعه‌های PubMed و Publisher-supplied citations تا زمانی که فرآیند نمایه‌سازی در آن‌ها کامل نشده باشد، به‌طور خودکار از جست‌وجو مستثنی خواهند شد.

جنس / Gender

از پنجره مربوطه می‌توان موضوع را به زن / female یا مرد / male محدود کرد. بدون در نظر گرفتن هریک از آن‌ها جست‌وجو بدون محدودیت انجام خواهد شد.

نکته

از دیگران

انتخاب: دکتر ف.س.

مقدمه

«تشخیص آزمایشگاهی» نشریه علمی-پژوهشی وزینی است که هر دو ماه یک بار منتشر می‌شود. آخرین شماره این مجله که در مرداد و شهریور ۷۹ انتشار یافته، عدد ۹ را بر روی جلد خود نشان می‌دهد. یعنی مجله عمری نزدیک به دو سال دارد. در آخرین شماره «تشخیص» مقاله‌ای خواندنی و نزدیک به ذائقه ذهن خوانندگان رازی یافتیم با عنوان: «مصرف گیاهان دارویی در کشورهای صنعتی» که توسط آقای دکتر محسن ابوالحسنی دانشیار ایمونولوژی انستیتو پاستور ایران به رشته تحریر درآمده بود که آن را برای خوانندگان رازی به ارمغان آوردیم. در واقع به این تمهید دو هدف مورد توجه قرار داشت:

۱. معرفی مجله خوب و خواندنی «تشخیص آزمایشگاهی»
۲. معرفی یک مقاله مطلوب و روزآمد در مورد گیاهان دارویی امیدواریم به دو هدف پیش گفته نزدیک شده باشیم.

مصرف گیاهان دارویی در کشورهای صنعتی

دکتر محسن ابوالحسنی

ناشر ایمنولوژی،

عضو هیأت علمی انستیتور پاستور ایران

چکیده

با توجه به افزایش مصرف داروهای گیاهی، محققان مؤسسات تحقیقاتی و شرکت‌های دارویی برای یافتن داروهای گیاهی جدید حداکثر تلاش خود را به کار بسته‌اند. بیشتر این محققان تحقیقات خویش را بر روی داروهای گیاهی چینی که در طول سال‌های گذشته اثرات مثبت خود را بر روی بیماری‌های مختلف نشان داده‌اند، انجام می‌دهند تا بتوانند مواد فعال این گیاهان را بشناسند. این برنامه‌های تحقیقاتی، اگرچه هنوز مراحل اولیه را طی می‌کنند، ولی مدت‌هاست که شرکت‌های مختلف به دنبال یافتن و تخلیص داروهای گیاهی هستند. در این مقاله خلاصه‌ای از کارهای انجام شده بر روی گیاهان چینی و سایر گیاهانی که امروزه

در معالجه بیماری‌های مختلف به کار می‌روند مورد بحث قرار می‌گیرد.

یکی از بزرگ‌ترین روندهای اخیر در مراقبت‌های پزشکی در آمریکا رشد معالجات جایگزینی، شامل مداوا با طب سوزنی، برگزاری جلسات دعا و نیایش و مهم‌تر از همه کاربرد داروهای گیاهی شامل گیاهان سنتی چینی، دستورالعمل‌های مردم شرق هندوستان، آفریقا، داروهای اروپایی و گیاهان بومی آمریکایی است. گرچه هنوز تحقیقات اساسی عملی بر روی این گیاهان انجام نگرفته است ولی مصرف این گیاهان دارویی در طول چند قرن به علت طبیعی بودن آن‌ها بی‌خطر بودنشان را ثابت کرده و با توجه به عوارض جانبی محدود و مخارج کم برای مصرف در مورد بیماری‌های مزمن و نیز برای پیشگیری از بیماری روی آن‌ها تأکید شده است.

تجزیه و تحلیل مصرف این داروها به علت راه‌های مختلف مصرف مشکل است. آن‌ها یا به وسیله افراد بومی یک ناحیه تهیه و یا به صورت محصولات طبیعی بهداشتی در مغازه‌ها فروخته می‌شوند. اخیراً کوشش‌های تحقیقی و تولیدی توسط کمپانی‌های بیوتکنولوژی برای جدا کردن ماده فعال این گیاهان صورت گرفته است. در سال ۱۹۹۰ تنها در آمریکا حدود ۱۳/۷ میلیارد دلار خرج معالجه با داروهای جایگزین شده است که این معادل با ۱۲/۸ میلیارد دلاری است که صرف معالجه سنتی در بیمارستان‌ها می‌شود. فروش محصولات گیاهی در سال ۱۹۹۷ حدود ۱۷ میلیارد دلار بوده که ۴۶٪ آن متعلق به اروپا، ۱۸٪ متعلق به آسیا (بدون احتساب ژاپن)، ۱۸٪

چین، ژاپن، کره و تایوان از گیاهان دارویی استفاده می‌کنند که شامل ۱۵۰۰ نوع گیاه و ۱۰۰۰ نوع داروی گیاهی ثبت شده است. تولید و صادرات آن‌ها سودآور است و هنگ‌کنگ مرکز داد و ستد این گونه مواد محسوب می‌شود. برخلاف آمریکا، کشورهای غرب اروپا از جمله آلمان، اتریش، سوئیس، فرانسه و ایتالیا قسمتی از داروهای خود را از مواد گیاهی تهیه می‌کنند. آلمان از فروش این مواد در سال ۱۹۹۳ حدود ۱/۹ میلیارد دلار سود داشته که نصف این مقدار با استفاده از نسخه بوده است. بیشترین فروش حدود ۴۳۳ میلیون دلار برای بیماری‌های قلب، گردش خون در درجه اول و در مرحله بعد برای سرفه، سرماخوردگی، نارسایی‌های دستگاه تنفس و دستگاه گوارش بوده است. قسمت اعظم این داروها به وسیله خود افراد و به‌عنوان داروی تقویتی، درمان پیری و تحریک سیستم ایمنی مصرف شده است. اتحادیه اروپا در کل ۷/۶ میلیون دلار فروش داشته و فرانسه که دومین کشور مصرف‌کننده گیاهان دارویی در اروپا است، ۱/۶ میلیون دلار فروش داشته است. این ارقام نشان‌دهنده ۱۷/۴ دلار برای هر نفر در سال در ۱۴ کشور است و در کل ۳۶۰ میلیون نفر را در برمی‌گیرد. اگر مصرف گیاهان دارویی در آمریکا پیشرفت نماید فروش به مرز ۴/۵ میلیارد دلار خواهد رسید.

داروهای سنتی چینی به وسیله افراد کارآزموده تهیه می‌شود و برای معالجه بیماری‌های گوناگون آن‌ها را با فرمول خاصی با هم مخلوط می‌کنند. ولی در کشورهای غربی نوع تهیه این داروهای گیاهی را می‌توان به دو گروه تقسیم کرد. گروه اول

آمریکای شمالی و نیز ۱۵٪ متعلق به ژاپن بوده است. با وجود مصارف این گونه داروها در کشورهای مختلف، در آمریکا کنترل شدیدی در مورد تهیه و مصرف آن‌ها وجود دارد و به همین دلیل این مواد را بیشتر در مغازه‌های مخصوص فروش محصولات طبیعی می‌توان یافت و آن‌ها هنوز راهی به داروخانه‌ها و مطب پزشکان پیدا نکرده‌اند. این داروها را می‌توان برحسب نوع تهیه، فرمول و موارد مصرف توسط افراد بومی به چند گروه تقسیم کرد. در این مقاله راجع به داروهای سنتی آسیایی و آن‌هایی که عموم مردم در ایالات متحد و اروپای غربی مصرف می‌کنند بحث خواهد شد. مصرف گیاهان دارویی به این دلیل در آمریکا محدود است که مدارک علمی لازم برای اثبات کارایی آن‌ها وجود ندارد و هنوز کنترلی بر تهیه و مصرف این مواد نیست و ثبت و حق انحصاری آن‌ها نیز مشکل است و به همین دلیل فقط به‌عنوان مواد مکمل غذایی فروخته می‌شوند. برای مصرف دارویی، این گیاهان باید مانند سایر داروهای شیمیایی صنایع تحت کنترل و آزمایش‌های دقیق قرار گیرند. جدول یک مهم‌ترین گیاهان دارویی مصرفی در آمریکا را نشان می‌دهد. ۷۵٪ از گیاهان مصرفی در آمریکا از کشورهای دیگر وارد می‌شود و ۲۵٪ آن‌ها محصول داخل کشور است. تهیه ناخالص این مواد ارزان است ولی قیمت مواد خالص شده که به‌صورت قرص و کپسول تهیه می‌شوند مشابه داروهای معمولی است.

در بیشتر نواحی آسیا داروهای سنتی طبیعی از داروهای غربی بیشتر مصرف می‌شوند. ۵۰٪ اهالی

کمپانی‌های بیوتکنولوژی بر روی ۳۷۵ نوع گیاه کار می‌کنند که از مخلوط آن‌ها می‌توان ۳۳۷ نوع داروی گیاهی مختلف به دست آورد.

کمپانی دارویی شامن که در سال ۱۹۸۹ تأسیس شد و مقر آن در سانفرانسیسکو است. سعی بر آن دارد که با به‌کار بردن داروهای گیاهی همراه با داروهای مصنوعی معالجه بیماری‌ها را سریع‌تر کند. این کمپانی گروهی از پزشکان متخصص و گیاه‌شناسان بومی را به جنگل‌های برزیل، آفریقا، جنوب آسیا و سایر نقاط می‌فرستند تا انواع گیاهان را شناسایی کرده و طرز کاربردشان را از افراد بومی یاد بگیرند. آن‌گاه گیاهان مزبور را به آزمایشگاه

کمپانی‌هایی هستند که کارشان تهیه و بسته‌بندی این مواد است. آن‌ها کار را با دستگاه‌های خودکار و مدرن انجام می‌دهند؛ و گروه دوم کمپانی‌های بیوتکنولوژی هستند که کارشان جدا و خالص کردن ماده فعال این گیاهان است. بیشتر کمپانی‌های بیوتکنولوژی در غرب آمریکا، در ایالت کالیفرنیا قرار دارند و مواد گیاهی را از چین، اروپا و نیز داخل آمریکا تهیه می‌کنند. اشکال موجود بر سر راه واردات این مواد، مقررات گمرکی و سازمان کنترل‌کننده مواد غذایی و دارویی آمریکاست که از ورود بعضی از داروها که مسمومیت ایجاد می‌کنند و یا اثر تخدیر و یا تحریک‌کننده دارند جلوگیری به عمل می‌آورند.

جدول ۱- گیاهان عمده دارویی

نام گیاه	موارد استعمال	ماده فعال	فرم مصرفی	آزمایش‌های کلینیکی
Aloe	سهولت، سوزختگی، آفتاب‌زدگی، ترمیم زخم، تیرکندگی سیستم گوارشی	anthraquinone, Mannans-acemannan	ژل، نوشابه‌های بدون طعم	بر روی aloemannan در آمریکا
Actigalus (Afrimbannocruz)	سرماخوردگی، گریب و سرماخوردگی، درمان اجودانه، برای شوره‌ها، درماتیت، ابرو، سرماخوردگی، درمان نلی عروقی، کتک کشته هضم، آرامبخش، محرک‌های جراحات عفلاتی و درد روماتیسم	Cytinastagenol, Astagenol, oleoresin	مکمل غذائی	اطلاعی در دست نیست
Castoreo Sagrada (Rhamnus Purshiana)	محرک، سهل	anthraquinone (emscarosides)	داروهای بدون نسخه، اجزاء داروها	اطلاعی در دست نیست
Camomille (Chamomilla Recutita)	ضد التهاب، ضد انقباض عضلات، دهان‌شویه برای عفونت و ک هوارض دستگاه تناسلی و آدراری زنان، مسکن، ضد اسپاسم و التهاب، قاعدگی دردناک، کنترل ۱۳:۱۵۲	شخصی نشده	چای گیاهی	اطلاعی در دست نیست
Dong Qual (Angelica Sinensis)	مسکن، ضد اسپاسم و التهاب، قاعدگی دردناک، کنترل ۱۳:۱۵۲	psoralen, angelicin	مکمل غذائی	در چین
Echinacea Purpurea	ضد التهاب، ضد ویروس، محرک سیستم ایمنی، داروی مکمل سرما-خوردگی و عفونت، ترمیم زخم	شخصی نشده	مکمل غذائی	در آلمان

جدول ۱- گیاهان عمده دارویی (ادامه)

نام گیاه	موارد استعمال	ماده فعال	درم بنویسی	اثرات های کسبگی
<i>Taraxacum (Tanacetum Parthenium)</i>	سگرنه ضد اسهال، مسکن، اشتها زای	parthenolide	مکمل غذایی	در انگلستان
<i>Garia (Zingiber Officinale)</i>	لامانگی جنگجویی از بهسازی نشانی تر حرکت و نکان	gingerol, zingerone	مکمل غذایی	اطلاعی در دست نیست
<i>Chinacg (Panax Ginseng P. Quinquefolius)</i>	توبک تقویتی	ginsenoside, saponins	مکمل غذایی	در آسیا و اروپا
<i>Goldenrosl (Hydrangis Canadensis)</i>	گسریپ و سرماخوردگی، پنهان کردن داروهای غیر قانونی در ادویه	شخصی نیست	مکمل غذایی	اطلاعی در دست نیست
<i>Hawthorne (Crataegus Spines)</i>	سغری قلب، پایین آوردن فشار خون	flavonoids	مکمل غذایی	در آلمان
<i>Ilopa (Homalea Ilopa)</i>	احساس خشکی، بی نظمی قلب آرابینتس	شخصی نشده	آب جیره، مکمل غذایی	اطلاعی در دست نیست
<i>Licorice (Glycyrrhiza Spices)</i>	مرم سبه و گلر، سرکت شده آدرنال، توبک تقویتی	glycyrrhizin, glycyrrhetic acid	مکمل غذایی	اطلاعی در دست نیست
<i>Mahuang (Ephedra Sinica)</i>	سرکت سبب حساسی اشتها آور	ephedra alkaloids, ephedrine, pseudoephedrine	جزء سازنده داروی ضد احتشاق و اتساع مجاری هوا	اطلاعی در دست نیست
<i>Milk Thistle (Silybum Marianum)</i>	عمل کند را بعد از تماس با مواد آلوده کننده، شکل و داروها به حالت طبیعی برمی گرداند، سیروز کبدی	flavonolignans	مکمل غذایی	در اروپا
<i>Peppermint (Mentha Peperona)</i>	زردباد کننده، حسی، ضد نفخ، سدوم روده	شخصی نیست	مکمل غذایی و به	اطلاعی در دست نیست
<i>Sassafras (Sassafras Spices)</i>	تخم یک پدز مدره، توبک تقویتی	steroidal saponins	عروان اسلر، مملز اسانس نوشابه های غیر الکلی	اطلاعی در دست نیست
<i>New Palmelle (Sarsaparilla Japan) Sherton Ginseng (Eleutherococcus Senticosus)</i>	سردگی، بهروستت غیر سرطانی، ضد آندروژن، ضد آفتاب، توبک اسرس	شخصی نیست	مکمل غذایی	بطور وسیع در آلمان
<i>Slippery Elm (Ulmus Altra)</i>	مرهم گبر و دستگاه گوارش تحریک شده	sterosteroids P.	مکمل غذایی	اطلاعی در دست نیست
<i>Valerian (Valeriana Officinalis)</i>	آدام بخش و حراب آور	acetylcholine, valeric acid, valerenone, valpeptolacta	مکمل غذایی	اطلاعی در دست نیست
<i>Witch Hazel (Hamamelis Virginiana)</i>	بند آورنده خون	tannin	آب باسرت	اطلاعی در دست نیست

بازار آسیا فروش داشته باشد. محصول مهم این کمپانی GL701 (dehydroepiandrosterone) است که برای معالجه بیماری خود ایمنی لوپوس (systemic lupus erythematosus) به کار می‌رود و اکنون در فاز سوم آزمایشی است. این کمپانی چند سال پیش تخلیص داروی جدیدی را از ریشه گیاه چینی خیار تلخ (Tricosanthea Kirilowii) شروع کرد. این گیاه قرن‌ها برای سقط جنین مورد استفاده قرار می‌گرفت. ماده فعال این گیاه پروتینی است به نام تریکوزانتین (Trichosan-thin) که فعالیت آن مشابه آکسی توسین است که بعضی از سلول‌های جفت را از بین می‌برد. این ماده را به صورت خالص به دست آورده و اثر آن را روی ماکروفاژهای آلوده به ویروس HIV در آزمایشگاه تحقیقاتی ایمنولوژی و ای‌دز بیمارستان عمومی سان‌فرانسیسکو مطالعه کردند. داروی GLO223 نیز که فرم خالص شده تریکوزانتین است بر روی سلول‌های لیمفوبلاستوئید T که به ویروس HIV آلوده شده‌اند مطالعه شده است. نتایج به دست آمده نشان می‌دهد که این دارو تکثیر ویروس را شدیداً متوقف می‌کند بدون اینکه اثر نامطلوب زیادی روی سلول‌های سالم داشته باشد. نتایج مشابه‌ای نیز روی ماکروفاژ آلوده به ویروس به دست آمده است. این نتایج سازمان کنترل مواد غذایی و دارویی آمریکا را متقاعد ساخت که این مواد را برای آزمایش‌های کلینیکی تأیید کند ولی از آزمایش‌های کلینیکی فاز دوم نتایج مورد نظر به دست نیامد. به همین جهت متوقف‌کننده‌های پروتاز یا گیرنده بیشتر مورد توجه

می‌برند و مواد مؤثر آن‌ها را تلخیص کرده و تحت نظر محققان مختلف بر روی حیوانات آزمایش می‌کنند. سپس، مشابه شیمیایی آن‌ها را سنتز کرده و یا به نحوی تغییر می‌دهند که مؤثرتر شوند؛ و اگر بر روی حیوانات اثر مثبتی داشتند در آزمایش‌های کلینیکی به کار می‌برند. مردم عوام معمولاً از عصاره آبی این گیاهان استفاده می‌کنند، ولی کمپانی‌های دارویی از عصاره آلی آن‌ها استفاده می‌کنند تا نتیجه بهتری به دست آورند.

در حال حاضر دو ماده گیاهی در تحقیقات کلینیکی به کار می‌رود. یکی از آن‌ها پروویر (provir) است که فاز دوم کلینیکی روی آن انجام می‌شود و برای معالجه اسهال به صورت خوراکی به کار می‌رود. ماده دوم ویراند (virend) است که در فاز سوم آزمایش‌های کلینیک برای معالجه موضعی تبخال (herpes) کاربرد دارد. هر دو این مواد از گیاه crouts جدا شده‌اند. همچنین تحقیقات آزمایشگاهی بر روی آنتی‌بیوتیک نیکوماسین (Nikomycin) برای درمان بیماری قارچی بومی در حال انجام است. تاکنون بیشتر برنامه‌های تحقیقاتی روی بیماری قند بوده است. سعی بر این است که دارویی خوراکی برای معالجه دیابت ملیتوس که وابسته به انسولین نیست پیدا کنند. اکنون ۸ گروه از مواد شیمیایی که می‌توان برای این نوع بیماری به کاربرد مشخص شده است. کمپانی بیوتکنولوژی دیگری که در زمینه گیاهان دارویی فعالیت دارد جین لیز (Genelabs) است که در سال ۱۹۸۴ در کالیفرنیا تأسیس شد. این کمپانی روی تولید داروهای تأکیدی می‌کند که در

قرار گرفتند. مطالعات کلینیکی برای هر بیمار یک میلیون دلار هزینه در بردارد و حداقل باید روی ۶۰۰ بیمار مطالعه صورت گیرد.

کمپانی فارماجنه‌سیس (Pharmagenesis) در سال ۱۹۰ در شهر پائوآلتو در کالیفرنیا تأسیس شد و شعباتی در چین و تایوان دارد. این کمپانی توجه خود را بیشتر روی اثرات مواد گیاهی خالص شده در سیستم ایمنی، مخصوصاً متوقف‌کننده سیستم ایمنی، تکامل سلول‌های خونی (hematopoiesis) و تقویت سیستم ایمنی معطوف داشته است. این محصولات بیشتر در بازارهای چین و آسیا عرضه خواهند شد.

به‌طور اختصاصی مطالعاتی روی توقف تکثیر سلول‌های تک‌هسته‌ای، توقف سنتز IL-1 و IL-1 β و TNF- α صورت گرفته است. محصولات گیاهی این کمپانی از عصاره‌گیری و جداسازی مواد فعال آن‌ها تهیه می‌شود. موادی که وزن مولکولی پایین دارند و در آب محلول هستند. برای تزریق تهیه می‌شوند و مواد کم‌وزن که در لیپید محلول هستند برای استفاده خوراکی فرموله می‌شوند.

که در انگلستان به‌طور سنتی برای درمان Psoriasis استفاده می‌شود، ماده فعال آن را جدا کنند. همچنین از گیاه پنجه‌گره (Cat's claw) که در آمریکای جنوبی یافت می‌شود ماده درمانی طبیعی به نام پروانتوسیانین‌هایی را جدا کرده‌اند که خاصیت ضدویروسی، موتاژنیک و آنتی‌اکسیدان دارد. این گیاه را همراه با سایر درمان‌های معمولی برای مداوای اختلالات تخریبی مزمن مانند آرتریت روماتوئید، آلرژی، التهاب دستگاه گوارش و ایدز به‌کار می‌برند.

مطالعات اخیر نشان داده است که یک گیاه به تنهایی اثرات مخلوط چندین گیاه دارویی را ندارد و ممکن است سمی نیز باشد. بنابراین برای تهیه مواد مؤثر باید خصوصیات فیزیکی و شیمیایی ماده، مسمومیت حاصله از مصرف کوتاه‌مدت و درازمدت، میزان سرطان‌زایی، اثرات سوء آن‌ها روی سیستم تولید مثل، تست‌های پایداری دارو و در نهایت آزمایش‌های کلینیکی مواد دارویی به دقت مورد مطالعه قرار گیرد.

به‌طور اختصاصی مطالعاتی روی توقف تکثیر سلول‌های تک‌هسته‌ای، توقف سنتز IL-1 و IL-1 β و TNF- α صورت گرفته است. محصولات گیاهی این کمپانی از عصاره‌گیری و جداسازی مواد فعال آن‌ها تهیه می‌شود. موادی که وزن مولکولی پایین دارند و در آب محلول هستند. برای تزریق تهیه می‌شوند و مواد کم‌وزن که در لیپید محلول هستند برای استفاده خوراکی فرموله می‌شوند.

یک کمپانی دارویی در کانادا (CV تکنولوژی) موادی را از گیاه ginseng جدا کرده است که برای معالجه آلزایمر، اختلال کمبود توجه و افسردگی مورد استفاده دارد. این ماده همچنین برای افزایش حافظه به‌کار می‌رود. ginseng و روغن Prim-rose در چین و ژاپن سابقه درمانی طولانی دارند و اخیراً در آمریکای شمالی نیز طرفدار پیدا کرده‌اند. سعی می‌شود تا از گل‌های همیشه بهار (mari-

منابع

1. Yuan, R. and HSU. M. (1996) Herbal Medicines. Genetic Enginccing News, June 15. P. 209.
2. Yuan. R. and HSU. M. (1996) Herbal Medicines. High tech or Traditional. Genetic Enginccing News, August 15.P. 10.
3. Yanchiuskl. S. (1998) Herieeutieal.....Genetic Enginccing News, May 15.P. 15.
4. Yung. R. (1998) Herbal pharmaceutical Industry. Genetic Enginccing News, November 1.P. 1.
5. Mack, A. (1997) Biotechnology Turns to Ancient Remedies in Quest for sources of new therapies. The Scientist, January 6.P. 1.